

Valtioneuvoston kirjelmä ehdotuksesta komission täytäntöönpanoasetukseksi ajonaikaisten kulutustietojen keräämisestä U 37/2020

Neuvotteleva virkamies Eleonoora Eilittä
Ylitarkastaja Pinja Oksanen

Liikenne- ja viestintävaliokunta 15.9.2020

Ehdotuksen tausta

- Ajoneuvovalmistajia koskevista sitovista hiilidioksidipäästöjen vähentämisvelvoitteista säädetään hiilidioksidipäästönormien asettamisesta uusille henkilöautoille ja uusille kevyille hyötyajoneuvoille ja asetusten (EY) N:o 443/2009 ja (EU) N:o 510/2011 kumoamisesta annetussa Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksessa (EU) 2019/631 (päästöjen raja-arvoasetus)
- Asetuksen mukaan ajoneuvovalmistajien ja kansallisten viranomaisten tulee seurata ja raportoida, kuinka hyvin henkilöautojen ja kevyiden hyötyajoneuvojen todelliset ajonaikaiset hiilidioksidipäästöt ja polttoaineen- tai energiankulutus vastaavat asetuksessa (EY) N:o 715/2007 asetettuja päästöjä ja kulutusta
- Komissiolle on päästöjen raja-arvoasetuksessa annettu valtuus säätää ajonaikaisten kulutustietojen keräysmenettelystä täytäntöönpanoasetuksella
- Tavoitteena on mahdollisimman aikaisessa vaiheessa saada tietoa siitä, päästääkö ajoneuvo todellisessa liikennekäytössä hiilidioksidia ilmaan korkeintaan yhtä paljon kuin sen tyyppihyväksyntävaatimuksissa on ilmoitettu

Täytäntöönpanoasetusehdotuksen keskeiset muutokset

- Ehdotuksen mukaan jäsenmaiden tulisi kerätä ja ilmoittaa henkilöautojen ja kevyiden hyötyajoneuvojen sisäiseen polttoaineenkulutusmittausjärjestelmään (OBFCM-laitteisto) tallentuvia polttoaineen kulutukseen liittyviä seurantatietoja
- Tietoja kerättäisiin vuodesta 2021 alkaen ajoneuvovalmistajilta niiden uusien ajoneuvojen osalta, joiden sisäiset polttoaineen- ja/tai energiankulutuksen seurantalaitteet tallentavat kyseisiä tietoja ajoneuvovalmistajien tietokantoihin esimerkiksi korjaamokäyntien yhteydessä
- Jäsenmaiden tulisi myös varmistaa, että katsastustoimipisteet keräävät ja tallentavat ajoneuvojen OBFCM-laitteistoon kertyvät kulutuslukemat vuodesta 2021 alkaen määräaikaikatsastusten yhteydessä ajoneuvoilta, jotka on ensirekisteröity 1.1.2021 alkaen

Keskeiset muutokset

- Kertyvät tiedot autojen ajonaikaisesta polttoaineenkulutuksesta tulisi toimittaa sähköisesti Euroopan ympäristökeskukselle vuosittain 1.4.2022 lähtien
- Komissio julkaisisi 12/2022 lähtien vuosittaisen yhteenvedon ajoneuvojen keskimääräisestä polttoaineen- ja/tai energiankulutuksesta, hiilidioksidipäästöistä sekä lukemien poikkeamista ajoneuvojen raja-arvoihin nähden
- Täytäntöönpanoasetuksella yhdistettäisiin ja kumottaisiin nykyisin voimassa olevat komission täytäntöönpanoasetukset uusien henkilöautojen rekisteröintiä koskevien tietojen seurannasta ja ilmoittamisesta (EU) N:o 1014/2010 sekä uusien kevyiden kuljetusajoneuvojen rekisteröintiä koskevien tietojen seurannasta ja ilmoittamisesta (EU) N:o 293/2012

Ehdotuksen vaikutukset

- Ehdotus edellyttäisi todennäköisesti täytäntöönpanoasetusta täydentäviä muutoksia kansalliseen lainsäädäntöön
- Mikäli asetus hyväksyttäisiin komission ehdottamassa muodossa, Liikenne- ja viestintäviraston sekä mahdollisesti katsastusyriyten tulisi nopeasti kehittää ylläpitämiään tietojärjestelmiä vastaamaan ehdotuksen asettamia vaatimuksia
- Tietojärjestelmien kehittämisen lisäksi esimerkiksi suurin osa katsastusasemilla käytössä olevista ajoneuvon sisäisten valvontajärjestelmien lukijoista (OBD-skannereista) olisi vaihdettava, jotta niillä voisi lukea ja tallentaa autojen polttoaineen kulutustietoja. Tämä muutos sekä katsastusasemille tuleva lisätehtävä tietojen keräämiseksi voisivat aiheuttaa katsastuspalveluun hinnankorotuksia
- Ehdotuksella olisi myönteisiä ympäristövaikutuksia, sillä tietojen keräämisen avulla voidaan paremmin valvoa ja seurata auton tyyppi hyväksynnässä ilmoitettujen kulutuslukemien toteutumista verrattuna todelliseen liikennekäyttöön

Valtioneuvoston kanta

- Valtioneuvosto pitää tärkeänä sitä, että EU:ssa voidaan entistä paremmin seurata ajoneuvojen todellisia ajonaikaisia kulutustietoja suhteessa tyyppihyväksyntätietoihin
- Valtioneuvosto pitää kannatettavana, että jäsenmaat voisivat kerätä tietoa autojen ajonaikaisista kulutuslukemista myös muilla mahdollisilla vaihtoehtoisilla keinoilla kuin määräaikaikatsastusten yhteydessä ehdotetulla tavalla. Valtioneuvosto pitää määräaikaikatsastusten yhteydessä tehtävää tiedonkeruuta raskaana menetelmänä siitä aiheutuvien laitteisto- ja järjestelmäkustannuksien vuoksi
- Valtioneuvosto pitää komission ehdottamaa aikataulua tiukkana vaadittavien tietojärjestelmämuutosten ja niiden mahdollisesti vaatimien kansallisten säädöshankkeiden kannalta